

## Årby- Färjegårdarna- Fagersta- Tyllsnäs.

**Årby**, år 1383 skrivet Aarby (Diplomatarium Dalekarlicum 2, s. 2 or.), är en genitivform av ordet å. Första delen av ordet syftar på läget vid Dalälven, som tydligen kunde kallas å en gång i tiden, även om vi numera är vana vid att det betecknar ett vattendrag av mindre storlek.

**Färjegårdarna** ligger invid älven och innan den nu rivna flottbron färdigställdes 1856 så var det en betydelsefull färjeplats. Någon anteckning i Ortnamnsarkivet om när namnet förekommer i skrift första gången har inte påträffats.

**Fagersta**, som år 1470 skrevs Ffagerstada (Diplomatarium Dalekarlicum suppl., s. 18 or.), innehåller en form av ordet stad (båtplats). Förleden Fager- kan vara det fornsvenska mansnamnet Fadher, senare omtolkat till Fager-. Uppgifter angående förleden Fadher, Fager har erhållits från Ortnamnsarkivet i Uppsalas samlingar. Man har där ingående undersökt och gjort en tolkning av namnet Fagersta.

**Tyllsnäs** förekommer första gången i skrift 1435 som ”i torlögisnes”. Namnet återfinns i Riksarkivets handlingar. Ursprunget är mansnamnet Thorlög.

### Årby

#### **Hemmansvägen** 1978

Hemmansvägen, som går tvärs över Mjälgavägen fram till Kanders gata, har fått sitt namn av jordbruksnamnet hemman.

#### **Joel Alve´ns gata** 1978

Nykterhetskämpan Joel Alve´n var en föreningsaktiv person i Borlänge. Han arbetade vid järnvägen och på sin fritid så skötte han om bokutlåning. Hans insats i folkbildningens tjänst varade från början av 1920-talet fram till 1956. Då fick han Dalarnas Folkbildningsförbunds förnämsta utmärkelse för sin insats. 1964 fick han även Borlänge Stads kulturpris för sina framstående insatser i folkbildningsarbetet. Han var gift med Hildur, som var den första kvinnan från Dalarna som invaldes i Sveriges Riksdag.



Hemmansvägen - Kanders gata 1999

Fotograf: Olle Ståhlberg

### **Kanders gata** 1978

Namnet har gatan fått efter Kandersgården som låg vid den gatan. På den gården bodde i slutet av 1800- och början av 1900-talet systrarna Lisa och Sara Johansson. Deras bror Johan hade ett häståkeri i Falun och på våarna så kom han med hästgödsel som spreds på Kandergårdens åkrar. Transporterna från Falun skedde med prämar och på dessa prämar så fanns även Johans hästar med. De hjälpte till med spridningen av gödslet. I "Borlänge kommun Rapport 4 Kulturmiljöprogram" kan man läsa att "Vid bron (Tunaån) såldes dynga från Falun ännu sent i vår tid". Namnet Kander härleds till förnamnen Erik Anders (**Erik Anders**).

### **Medlemsgatan** 1978

Namnet förklaras ej i protokoll men kvartersnamnen runt gatan anknyter till olika föreningar och deras lokalavdelningar; namn som omfattar bl a Blå Bandet, Stålstjärnan och Idun.

### **Mjälgåvägen** 1938

Mjälgåvägen finns upptagen i Förteckning över gatunamn söder om Köpingen 1938. Mjälgåvägen är den genom Mjälga löpande stora vägen ner till platsen för den numera rivna flottbron i Årby. Namnet härleds från ordet mjåg som anknyter till brant, sandbank eller älvbacke. Ordet mjåg är besläktat med mjäll och mjöl, och namnet Mjälga ska betyda det "krossade, söndermalda", vilket syftar på sanden i området. Detta enligt ortnamnsforskaren Harry Ståhl. Innan

nya riksvägen mot Falun byggdes hade den norra delen av Mjälgevägen från Tundalsgatan fram till nuvarande Grådarondellen en rakare sträckning.

**Mötesgatan** 1978

Namnet förklaras ej i protokoll men kvartersnamnen runt gatan anknyter till olika föreningar och deras lokalavdelningar; namn som omfattar bl a Blå Bandet, Stålstjärnan, Idun.

**Rorsmans Väg** 1973

Namnet anknyter till båtar och sjöfart.

**Sjöbrivsvägen** 1974

Namnet anknyter till den lätta vind som blåser över sjön.

**Styrmans Väg** 1973

Namnet anknyter till båtar och sjöfart.

**Toftvägen** 1973

Namnet anknyter till båtar och sjöfart.

**Utkiksvägen** 1974

Namnet anknyter till båtar och sjöfart.

**Årbyvägen** 1973

Namnet anknyter till namnet på platsen. Namnet härleds till ordet å.

**Årtullsvägen** 1974

Namnet anknyter till båtar och sjöfart.

### **Färjegårdarna**

**Dragarens Väg** 1973

Namnet anknyter till jordbruk.

**Fältvägen** 1976

Namnet anknyter till jordbruk.

**Färjegårdsvägen** 1973

Namnet ska anknyta till de gårdar som låg nära färjestället, ett färjeställe som fanns på platsen före byggandet av flottbron 1856.

**Gårdsvägen** 1977

Namnet anknyter till jordbruk.

**Korsgårdsvägen** 1953

Vid Korsgården möttes flera stora vägar och detta är ursprunget till namnet. Den största av dessa namnsattes till Korsgårdsvägen och löpte ända fram till Årby vid den numera rivna flottbron.

**Laduvägen** 1973

Namnet anknyter till jordbruk.



Färjegårdsvägen – Plöjarens Väg 1999

Fotograf: Olle Stålberg

**Plöjarens Väg** 1973

Namnet har anknytning till jordbruk.

**Stallvägen** 1976

Namnet har anknytning till jordbruk.

**Såningsvägen** 1976

Namnet anknyter till jordbruk.

**Vårbruksvägen** 1973

Vårbruksvägen löper i nästan hela sin sträckning parallellt med Korsgårdsvägen. Namnen på vägarna i området har anknytning till jordbruk.

**Fagersta- Tyllsnäs****Fagersta byväg** 1995

Namnet anknyter till namnet Fagersta. Ett tidigare beslut om att denna väg skulle heta Korsgårdsvägen ändrades så att byn Fagersta kunde "lyftas fram".

**Tyllsnäsvägen** 1980

Tyllsnäsvägen är den väg som leder från Korsgårdsvägen fram mot byn Tyllsnäs.

**Ägovägen** 1977

Namnet anknyter till jordbruket. Den leder från Tyllsnäsvägen ner mot reningsverket i Fagersta.